



የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራአምስተኛ ዓመት ቁጥር ፶፬
አዲስ አበባ ሐምሌ ፬ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

15th Year No.54
ADDIS ABABA 6th August, 2009

ማውጪያ

አዋጅ ቁጥር ፪፻፴፪/፪ሺ፩ ዓ.ም

የሥራና ሠራተኛ ግንኙነት አገልግሎት አዋጅ
ገጽ... ፬ሺ፪፻፳፭

CONTENTS

Proclamation No. 632/2009

Employment Exchange Services Proclamation
Page. 4765

አዋጅ ቁጥር ፪፻፴፪/፪ሺ፩

በሥራና ሠራተኛ ግንኙነት አገልግሎት
የወጣ አዋጅ

መንግሥታዊ እና የግል የሥራና ሠራተኛ አገናኝ
ኤጀንሲ በሥራ ስምሪት አገልግሎት አሰጣጥ የሚኖሩ
ቸውን ሚና በሕግ መወሰን በማስፈለጉ

በተለይ ወደ ውጭ አገር ለሥራ የሚሄዱ ኢትዮ
ጵያውያን መብታቸውን ደግንነታቸውና ከብራቸው ተጠ
ብቆ ባላቸው ችሎታና አትም በይበልጥ የሚሠሩበትን
ሁኔታ ማመቻቸት በማስፈለጉ

ሥራና ሠራተኛ በግንኙነት ሥራ በአገር ውስጥ
እና በውጭ አገር የሥራ ስምሪት ላይ የሚደረገውን
የክትትልና ቁጥጥር አሠራር ሥርዓት ለማጠናከር
በሥራ ላይ ያለውን የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ
ኤጀንሲ አዋጅ ቁጥር ፩፻፱/፲፱፻፺ በተሻለ ሕግ መተካቱ
አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፶፩/፩/ መሠረት የሚከተለው
ታወጀል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የሥራና ሠራተኛ ግንኙነት አገል
ግሎት አዋጅ ቁጥር ፪፻፴፪/፪ሺ፩" ተብሎ ሊጠቀስ
ይችላል።

ዕገዳ ዋጋ
Unit Price 7:70

PROCLAMATION NO. 632/2009

A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR
EMPLOYMENT EXCHANGE SERVICES

WHEREAS, it has become necessary to define
the role of public and private employment agencies in
employment exchange;

WHEREAS, it has particularly become
necessary to further protect the rights, safety and
dignity of Ethiopians going abroad for employment in
pursuance to their qualification and ability;

WHEREAS, it has become necessary to revise
the existing Private Employment Agency Proclamation
No. 104/1998 to strengthen the mechanism for
monitoring and regulating domestic and overseas
employment exchange services;

NOW, THEREFORE, in accordance with
Article 55(1) of the Constitution of the Federal
Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby
proclaimed as follows:

PART ONE
GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the
"Employment Exchange Services Proclamation
No. 632/2009"

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፻፲፩
Negarit G. P.O.Box 80001

፩. ትርጓሜ

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፤

- ፩/ "የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ" ማለት መንግሥታዊ አካል ያልሆነና በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ከሠራተኛው ገንዘብ ላይቀበል፤
- ሀ/ የሥራ ውሉ ተዋዋይ ወገን ባለመሆን በአገር ውስጥ ሥራና ሠራተኛን የማገናኘት ወይም
- ለ/ ከሠራተኛው ጋር የሥራ ውል ስምምነት በማድረግ ሠራተኛውን በአገር ውስጥ ወይም በውጭ አገር ለሥራ ለሦስተኛ ሰው የማቅረብ፤ አገልግሎት የሚሰጥ ወይም እነዚህን አገልግሎቶች አጣምሮ የሚሰጥ ሰው ነው፤
- ፪/ "ፈቃድ" ማለት በግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝነት ሥራ ላይ ለመሰማራት የሚያስችል አግባብ ባለው ባለሥልጣን ለግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ የሚሰጥ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ነው፤
- ፫/ "አሠሪ" ማለት በአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ ቁጥር ፫፻፳፯/፲፱፻፺፮ የተሰጠው ትርጉም ይኖረዋል፤
- ፬/ "ሠራተኛ" ማለት በአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ ቁጥር ፫፻፳፯/፲፱፻፺፮ የተሰጠው ትርጉም እንደተጠበቀ ሆኖ እንደአግባቡ ሥራ ፈላጊንም ይጨምራል፤
- ፭/ "አግባብ ያለው ባለሥልጣን" ማለት ሚኒስቴሩ ወይም በክልል የአሰሪና ሠራተኛ ጉዳይ ሕጎችን የማስፈጸም ኃላፊነት የተሰጠው አካል ነው፤
- ፮/ "ሚኒስቴር" ማለት የሠራተኛና ማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ነው፤
- ፯/ "መንግሥታዊ የሥራ ስምሪት አገልግሎት" ማለት አግባብ ባለው ባለሥልጣን ለግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ፈቃድ የመስጠት፤ የመከታተልና የመቆጣጠር እንዲሁም ኢትዮጵያውያን በውጭ አገር ተቀጥረው መሥራት እንዲችሉ በሚኒስቴሩ ፈቃድ የመስጠት እና በዚህ አዋጅ የተመለከቱ ሌሎች አገልግሎቶችን ይጨምራል፤

2. Definitions

In this Proclamation, unless the context otherwise requires:

- 1/ "private employment agency" means any person, independent of government bodies, which performs any one or all of the following employment services without directly or indirectly receiving payments from workers:
 - a) services of matching offers of and application for local employment without being a party to the employment contract;
 - b) services of making a worker available locally or abroad to a third party by concluding a contract of employment with such a worker;
- 2/ "license" means a certificate of competence issued by the competent authority to a private employment agency enabling the agency to engage in providing employment exchange services;
- 3/ "employer" means shall have the meaning as defined in the Labour Proclamation No. 377/2003;
- 4/ "worker" means shall have the meaning as defined in the Labour Proclamation No. 377/2003, and includes job seekers as appropriate;
- 5/ "competent authority" means the Ministry or a regional authority responsible for the implementation of the labour law in the region;
- 6/ "Ministry" means the Ministry of Labour and Social Affairs;
- 7/ "public employment service" means the service of issuance of license to private employment agencies, monitoring and supervision of such agencies and the issuance of work permit by the Ministry to citizens to work abroad, and includes other services provided in this Proclamation;

፩/ "ሥራና ሠራተኛ ማገናኘት" ማለት ሥራ ፈላጊን ሥራ ለማስቀጠር የሚከናወን ማንኛውም ተግባር ሲሆን የቃል ወይም የጽሁፍ ማስታወቂያ፣ የምዝገባ፣ የምልመላንና የምደባን ተግባራት ይጨምራል፤

፪/ "ሦስተኛ ሰው" ማለት እንደ አግባቡ አሠሪ ወይም አገልግሎትን ብቻ ተጠቃሚ የሆነ ሰው ነው፤

፫/ "ሰው" ማለት ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤

፬/ ማንኛውም በወንድ ጾታ የተገለጸው አነጋገር ሴትንም ይጨምራል።

ፍ. የተፈጻሚነት ወሰን

፩/ ይህ አዋጅ በግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ወይም በመንግሥታዊ የሥራ ሥምሪት አገልግሎት አማካይነት ለሥራ ወደ ውጭ አገር በሚሄድ ኢትዮጵያዊ ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

፪/ የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ ቁጥር ፫፻፸፯/፲፱፻፺፮ አንቀጽ ፫/፪/መ/ ቢኖርም፣ ይህ አዋጅ በትርፍ በሚሳሳድ ሥራ ላይ ሳልተመሠረተ የገል ስገልግሎት ሥራ ላይ ለመቀጠር ወደ ውጭ አገር በሚሳሳድ ኢትዮጵያዊ ላይም ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

፫/ ይህ አዋጅ ማንኛውም የገል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ በሌሎች ሕጎች ያሉበትን ግዴታዎች የሚያስቀር አይሆንም።

፬. ስለ ሥራ ክርክር አፈታት

በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ ፩/ለ/ የተመለከተውን አገልግሎት በሚሰጥ ኤጀንሲ እና በሠራተኛ መካከል ማንኛውም የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ እና በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፩ የተጠቀሰው መብት በመጣሱ ምክንያት የሚነሳ ክርክር በአዋጅ ቁጥር ፫፻፸፯/፲፱፻፺፮ መሠረት ሊታይ ይችላል።

ክፍል ሁለት

ስለግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ የሥራ ፈቃድ

፩. ፈቃድ ስለማስፈለጉ

የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ሆኖ ለመሥራት የሚፈልግ ሰው ከሚከተሉት አካላት ፈቃድ ማውጣት ይኖርበታል፤

8/ "employment exchange" means all the activities of hiring a job seeker and includes advertisement made verbally or in written form, enlistment, recruitment and placement;

9/ "third party" means an employer or a person who receives a service only as appropriate;

10/ "person" means any natural or juridical person;

11/ any reference to the masculine gender includes the feminine.

3. Scope of Application

1/ This Proclamation shall be applicable to any Ethiopian going abroad for employment through a private employment agency or a public employment service.

2/ Notwithstanding the provisions of sub-article 2(d) of Article 3 of the Labour Proclamation No. 377/2003, this Proclamation shall also be applicable to an Ethiopian going abroad for employment to work for personal service of non-profit making purposes.

3/ This Proclamation shall not relieve any private employment agency from its obligations imposed by other laws.

4. Dispute Resolution

Any labour dispute and violation of rights provided in Article 20 of this Proclamation, arising between the agency providing a service specified in sub-article 1(b) of Article 2 of this Proclamation and a worker may be settled in accordance with Proclamation No.. 377/2003.

PART TWO

PRIVATE EMPLOYMENT AGENCY'S LICENSE

5. Requirement of License

Any person who wishes to operate a private employment agency shall have to obtain a license from:

፩/ የሥራና ሠራተኛ አገናኝነቱን አገልግሎት በክልል ውስጥ የሚሰጥ ከሆነ ይህንኑ አገልግሎት በሚሰጥበት ክልል ውስጥ አግባብ ካለው ባለሥልጣን፤

፪/ የሥራና ሠራተኛ አገናኝ አገልግሎቱ ኢትዮጵያዊ ሠራተኛን ቀጥሮ ከኢትዮጵያ ውጪ ለሦስተኛ ሰው ለሥራ ለማስማራት ከሆነ ከሚኒስቴሩ።

፮. ለፈቃድ ብቁ ስለመሆን

በዚህ አዋጅ መሠረት ሥራና ሠራተኛ ለማገናኘት የኤጀንሲነት አገልግሎት ፈቃድ ለማግኘት ብቁ የሚሆነው፤

፩/ አገልግሎቱ የሚከናወነው በድርጅቱ ባለቤት ከሆነ ኢትዮጵያዊ ዜግነት ያለው ወይም በኢትዮጵያ ቋሚ የመኖሪያ ፈቃድ ያለው የውጭ ዜጋ መሆን፤ ወይም

፪/ አገልግሎቱ የሚከናወነው በሽርክና ማህበር፤ በአክሲዮን ማኅበር ወይም ሃላፊነቱ በተወሰነ የግል ማህበር ሲሆን የንግድ ድርጅቱን ለማቋቋም የተቀጣው አክሲዮን ወይም መዋጮ በኢትዮጵያ ዊያን ዜጎች ወይም በኢትዮጵያ ቋሚ የመኖሪያ ፈቃድ ያለው የውጭ ዜጋ ብቻ የተያዘ መሆን፤ ይኖርበታል።

፯. ፈቃድ ለማግኘት መሟላት ስላለባቸው ሁኔታዎች

፩/ በዚህ አዋጅ መሠረት በግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲነት ለመሥራት የሚያመለክት ማንኛውም ሰው የሚከተሉትን መሟላት ይኖርበታል፡-

ሀ/ የሥራ ፈቃድ ለማውጣት የቀረበ የጥያቄ ማመልከቻ፤

ለ/ በኤጀንሲነት ሥራ ላይ ለመስማራት የሚያስችለው የንግድ ምዝገባ ያለው መሆኑን የሚያሳይ ማስረጃ የማቅረብ፤

ሐ/ አመልካቹ የሥራ ፈቃድ ለማውጣት የጠየቀው በራሱ፤ በሽርክና፤ በአክሲዮን ወይም ሃላፊነቱ በተወሰነ የግል ማኅበር መሠረት ለተቋቋመ የንግድ ማኅበር ሲሆን አመልካቹ ወይም የማኅበሩ አባላት በሕገ ወጥ ሥራና ሠራተኛ አገናኝነት ወይም በሕገ ወጥ የሰዎች ዝውውር በወንጀል የተቀጣ ወይም የተቀጡ አለመሆናቸውን የሚያረጋግጥ ከፖሊስ ማስረጃ የማቅረብ፤

1/ the regional authority responsible for the employment service if the employment service is rendered within a region; or

2/ the Ministry if the employment service is to hire and send abroad an Ethiopian worker to a third party.

6. Eligibility to Obtain License

Any person shall be eligible to obtain private employment agency's license in accordance with this Proclamation:

1/ where such business is to be carried on by an individual, an Ethiopian citizen or a foreigner who has a permanent residence permit;

2/ where such business is to be carried on by a partnership, share company or a private limited company, the shares or contributions of the capital are owned by Ethiopian citizens or a foreigner who has a permanent residence permit.

7. Pre-conditions to Obtain License

1/ Any person who applies to operate a private employment agency in accordance with this Proclamation shall fulfill the following:

a) present an application for license;

b) present a document that shows he has a business registration for the operation of a private employment service;

c) where the agency is owned by an individual, partnership, share company or private limited company, the applicant or the members shall submit clearance from the police to show he or they have never engaged in an illegal employment activity or human trafficking;

- መ/ ይህን አዋጅ መሠረት አድርጎ በሚወጣው ደንብ የተወሰነውን የፈቃድ ክፍያ አግባብ ባለው ባለሥልጣን የመክፈል፤
- ሠ/ የአደረጃጀት መዋቅሩን የሚያሳይ ቻርትና በግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝነት ሥራውን የሚሰሩ አባሎቹን ዝርዝር የማቅረብ፤
- ረ/ የአመልካቹንና የወኪሉን የሥራና የመኖሪያ አድራሻ ባለቤትነት ማረጋገጫ ወይም ኪራይ ከሆነ የኪራይ ውል የሚያሳይ ማስረጃ የማቅረብ፤
- ሰ/ ለቢሮው ሥራ ክትትል ለማድረግ እና የሙያ ምክር አገልግሎት ለመስጠት የሚችሉ ባለሙያዎች መመደቡን ማስረጃ የማቅረብ እና
- ሸ/ ሌሎች በመመሪያ የሚወሰኑ አግባብ ባለው ባለሥልጣን የሚጠየቁ መረጃዎችን የማቅረብ።
- ፪/ ሠራተኛን ወደ ውጭ አገር ለሥራ የሚያሰማራ አመልካች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩/ ከተመለከቱት በተጨማሪ የሚከተሉትን ማሟላት ይኖርበታል፡-
- ሀ/ ሠራተኛን በሚልክበት አገር ወኪል የሰየመ መሆኑና ወኪሉ በሥራና ሠራተኛ አገናኝነት ሥራ ላይ ለመሳተፍ የሚያስችል ከሚመለከተው አካል ፈቃድ ያለው ስለመሆኑ የተረጋገጠ ማስረጃ የማቅረብ፤
- ለ/ ሠራተኛን በሚልክበት አገር የተሟላ ቢሮና ጊዜያዊ የምግብና የመጠለያ አገልግሎት ስለመኖሩ በኢትዮጵያ ኤምባሲ ወይም ቆንሰላ ጽሕፈት ቤት የተረጋገጠ ማስረጃ የማቅረብ፤
- ሐ/ አመልካች በአገር ውስጥ የተሟላ ቢሮና የቅድመ ቅጥርና የቅድመ ስምሪት የምክር አገልግሎት መስጫ ማሟላቱን ማረጋገጥ በሚመድበው ተቆጣጣሪ የማረጋገጥ እና
- መ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፫ የተመለከተውን የዋስተናግዶታ ማሟላቱን የሚያሳይ ማስረጃ የማቅረብ።

- d) pay a license fee to the competent authority as prescribed by regulations issued in accordance with this Proclamation;
 - e) present a chart that shows the organizational structure and the list of members involved in the employment service activities;
 - f) present evidence that shows ownership of the business premises and residence of the applicant and his agent, or in case of lease, contract of the lease;
 - g) present evidence that shows the deployment of the required staff to supervise the office and provide a service of occupational orientation;
 - h) present other relevant documents as may be required by the competent authority as specified by directives.
- 2/ An applicant who wishes to operate a private employment agency that engages in overseas employment exchange service shall, in addition to the requirements specified under sub-article (1) of this Article, fulfill the following:
- a) submit an authenticated document showing that he has appointed a representative in the country where he sends workers, and that the appointed person has a license to engage in employment exchange activity from the concerned authority;
 - b) submit an evidence, verified by the embassy or consular office in the country to which the private employment agency sends workers, showing the existence of a sufficient office and a facility that provides temporary food and sheltering services;
 - c) have a fully equipped office within the country, a place to provide a service of per-employment and pre- recruitment orientation as verified by an inspector appointed by the Ministry;
 - d) fulfill the requirement of guarantee in accordance with Article 23 of this Proclamation.

፩. ፈቃድ ስለመስጠት

በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፮ መሠረት ፈቃድ ለማግኘት የሚያበቁ ሁኔታዎች መሟላታቸው እንደተረጋገጠ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ለአመልካቹ ፈቃድ ይሰጣል።

፪. ለፈቃድ ብቁ ስላለመሆን

፩/ ማንኛውም አመልካች

ሀ/ በራሱ ወይም አባል በሆነበት የሽርክና ወይም ኃላፊነት የተወሰነ የግል ማኅበር ወይም የዲሬክተሮች ቦርድ አባል በሆነበት አክሲዮን ማኅበር አማካኝነት የተቋቋመ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ይህን አዋጅ ወይም አዋጁን መሠረት አድርገው የወጡ ደንቦችን ወይም መመሪያዎችን በመጣስ የሥራ ፈቃዱ አግባብ ባለው ባለሥልጣን የተሰረዘበት ከሆነ፤

ለ/ በሕገወጥ ሥራና ሠራተኛ ማገናኘት ወይም በሕገወጥ የሰዎች ዝውውር ሥራ ምክንያት በወንጀል ድርጊት የተቀጣ ከሆነ ወይም

ሐ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩/ በተጠቀሱት የወንጀል ድርጊቶች ተከሶ ጉዳዩ ሥልጣን ባለው የፍትሕ አካል ቀርቦ በመታየት ላይ ከሆነ ጉዳዩ የፍርድ ውሳኔ እስኪሰጥ ድረስ ለግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲነት ፈቃድ ብቁ አይሆንም።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩/ሀ/ የተመለከተው ገደብ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፮ ንዑስ አንቀጽ ፪/በ/ የተመለከተውን ግዴታ ባለማሟላት ፈቃዱ የተሰረዘበትን አመልካች አይመለከትም።

፫. ስለፈቃድ ዕድሳት

፩/ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚሰጥ ፈቃድ በየዓመቱ የሚታደስ ይሆናል።

፪/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ የሥራ ፈቃድ ለማሳደስ የሚከተሉትን ማሟላት ይኖርበታል፡-

ሀ/ ፈቃዱ ጸንቶ የሚቆይበት የጊዜ ገደብ ከማለቁ ከአንድ ወር በፊት የዕድሳት ጥያቄ ማመልከቻ የማቅረብ፤

8. Issuance of License

The competent authority shall, upon the fulfillment of the required conditions specified under Article 7 of this Proclamation, issue a license to the applicant.

9. Disqualification

1/ Any applicant shall not be eligible for a private employment agency's license where:

a) the license of a private employment agency established by himself, a partnership or private limited company of which he was a member or a share company where he was a member of its board of directors has been revoked for violating this Proclamation or regulations or directives issued hereunder;

b) he was punished for his engagement in an illegal employment activity or for human trafficking; or

c) he is accused for a crime provided for in sub-article (1) of this Article and the case is pending before a court of law, until such time a final judgment is rendered.

2/ The restriction provided for under sub-article (1) (a) of this Article may not be applicable to an applicant whose license has been revoked for failure to comply with the requirements specified in sub-article (2) (j) of Article 16 of this Proclamation..

10. Renewal of License

1/ A license issued in accordance with this Proclamation shall be renewed every year.

2/ A private employment agency has to fulfill the following requirements to renew its license:

a) submit an application for the renewal of the license one month prior to its expiry;

ለ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱ ንዑስ አንቀጽ ፩/ለ/ ከተጠቀሱት የወንጀል ድርጊቶች ነፃ ለመሆኑ ከሚመለከተው አካል ማስረጃ የማቅረብ፤

ሐ/ የወኪሉን የታደሰ የንግድ ፈቃድ ማስረጃ የማቅረብ፤

መ/ የፈቃድ ዕድሳት ክፍያ የመፈጸም፤

ሠ/ የዘመኑ የተመረመረ የሂሳብ ሪፖርትና ግብር የተከፈለ ስለመሆኑ ማስረጃ የማቅረብ፤ እና

ረ/ ለሥራ ወደ ውጭ አገር ስላሰማራቸውና ስለተመለሱት ሠራተኞች አጠቃላይ መረጃ የማቅረብ።

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፪/ የተመለከቱትን ኤጀንሲው በማሟላት የዕድሳት ጥያቄው በቀረበ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ውሳኔ መስጠት አለበት።

፬/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ፈቃዱን በወቅቱ ሳያሳድስ ከቀረ ፈቃዱ ጸንቶ የሚቆይበት ጊዜ ባለቀ በሚቀጥሉት ሦስት ወራት ውስጥ የእድሳት ክፍያውን በየወሩ ሃያ በመቶ በተጨማሪ ቅጣት በመክፈል ፈቃዱን ሊያሳድስ ይችላል።

፲፩. የሥራ ፈቃድ ማስተላለፍ አልከፈለም

ማንኛውም ሰው አግባብ ባለው ባለሥልጣን የተሰጠውን የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ የሥራ ፈቃዱ በምንም ዓይነት ሁኔታ ለሌላ ማስተላለፍ አልከፈለ ነው። ሆኖም የንግድ ድርጅቱ በግለሰብ የተቋቋመ ከሆነና ግለሰቡ ከሞተ ለሥራ ወደ ውጭ አገር የተላኩት ዜጎች መብት፤ ደኅንነትና ክብር በዚህ አዋጅ መሠረት ለማስጠበቅ ሲባል ብቻ የሥራውን ተግባር ላለማስተንገልና የሥራውን ተግባር ለማጠናቀቅ በግለሰቡ ሕጋዊ ወራሾች ጠያቂነት የሥራ ፈቃዱ ለነዚህ ወራሾች ሊተላለፍ ይችላል።

፲፪. ቢሮ መክፈት አስፈላጊ ስለመሆኑ

፩/ ማንኛውም የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ለሥራው ማካሄጃ ቢሮ መክፈት ይኖርበታል።

b) submit relevant clearance showing that it is free from criminal activity as provided for in sub-article 1(b) of Article 9 of this Proclamation;

c) submit its representative's renewed license;

d) make payment of license renewal fee;

e) submit its audited annual financial report and an evidence showing that it has settled its tax obligations; and

f) present general information on the list of deployed and returned workers from abroad.

3/ Where the agency fulfills the conditions set in sub-article (2) of this Article, the competent authority shall give a decision within one month from the date of application for renewal.

4/ Where an agency fails to apply for renewal of its license in due time, it may be allowed to renew it within three months from the expiry thereof on payment of 20% additional renewal fee for each month of delay.

11. Non-transferability of License

It is prohibited to transfer a private employment agency's license issued by the competent authority; provided however, that in case of death of a sole proprietor, the license may be extended to his heirs, upon their request, for the mere purpose of preventing disruption and winding up of operation of the business to protect the rights, security and dignity of workers in accordance with this Proclamation.

12. Opening of Office

1/ Any private employment agency shall open an office for the operation of its activities.

፪/ ኢትዮጵያውያንን በሥራ ቅጥር ወደ ውጭ አገር የሚልክ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ሠራተኛውን በሚልክበት አገር ቅርንጫፍ ቢሮ ወደም ተወካይ ሊኖረው ይገባል።

፫/ በተቀባይ አገር ያለው ኤጀንሲ በአገር ውስጥ ላሉ ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲዎች ለምን ያህሉ ተወካይ ለመሆን እንደሚችል ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወስናል።

፬/ ወደ ውጭ አገር ለሥራ የሚያሰማራ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ በአገር ውስጥ ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤት ከመክፈቱ በፊት ከሚኒስቴሩ ፈቃድ ማግኘት ይኖርበታል።

፲፫. ፈቃድን በግልጽ ቦታ ስለማስቀመጥ

ማንኛውም የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ በዚህ አዋጅ መሠረት የተሰጠውን ፈቃድ በከፊ ተው ቢሮ ለሌሎች ሰዎች ግልጽ ሆኖ እንዲታይ ማድረግ ይኖርበታል።

፲፬. ቢሮን ስለማዛወር

ማንኛውም የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ቢሮውን ወደ ሌላ ሥፍራ ከማዛወሩ በፊት በቅድሚያ አግባብ ያለውን ባለሥልጣን ማሳወቅ ይኖርበታል።

፲፭. ስለ ወጪ አሸፋፊን

፩/ በኤጀንሲው አማካኝነት አሠሪው ከሠራተኛው ቅጥር ጋር በተያያዘ የሚከተሉትን ወጪዎች መሸፈን ይኖርበታል፡-

- ሀ/ በተቀባይ አገር የመግቢያ ቪዛ
- ለ/ የደርሶ መልስ ትኬት
- ሐ/ የሥራና የመኖሪያ ፈቃድ ወጪዎች
- መ/ የኮቴ ክፍያ እና
- ሠ/ የመድኅን ዋስትና ሽፋን፡፡

፪/ የሚከተሉት ወጪዎች በሠራተኛው ይሸፈናሉ፡-

- ሀ/ የፓስፖርት
- ለ/ በሀገር ውስጥ የሰነድ ማረጋገጫ
- ሐ/ የሕክምና ምርመራ
- መ/ የክትባት
- ሠ/ የልደት ሰርተፊኬት
- ረ/ የሙያ ብቃት ማረጋገጫ እና
- ሰ/ ከወንጀል ነፃ ማረጋገጫ ማስረጃ።

2/ A private employment agency which hires and deploys Ethiopians abroad for work shall have a branch office or a representative in the country where he sends workers.

3/ The number of local employment exchange agencies in a receiving country may represent shall be determined by a directives to be issued by the Ministry.

4/ A private employment agency that operates in sending workers abroad for work shall apply for a permission from the Ministry before opening a local branch office.

13. Displaying of License

Any private employment agency shall display the license issued to it in accordance with this Proclamation, in its office so that it shall be visible to other persons.

14. Transfer of Office

Any private employment agency shall notify the competent authority prior to transferring its office to another place.

15. Payment of Costs

1/ An employer shall, through the private employment agency, be responsible for the payment of the following costs in relation to the employment of a worker:

- a) visa fee of the country of destination;
- b) round trip ticket;
- c) residence and work permit fees;
- d) embarkation fee;
- e) insurance coverage.

2/ The worker shall be responsible to cover the costs of:

- a) issuance of passport;
- b) authentication of documents within the country;
- c) medical examination;
- d) vaccination;
- e) birth certificate;
- f) skill testing; and
- g) certificate of clearance from any crime.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፪/ የተመለከተው የሕክምና ምርመራ ከአንድ ጊዜ በላይ ከሆነ ወጪው በኤጀንሲው ይሸፈናል።

፬/ ሠራተኛው በሥራ ላይ ያልተሰማራ በራሱ በሆነ ምክንያት ካልሆነ በቀር በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ /፪/ መሠረት ያወጣውን ወጪ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲው መተካት ግዴታ ይኖርበታል።

፭/ ለሥራ ወደ ውጭ አገር ለመሄድ አስፈላጊ ሁኔታዎች ተጠናቀው ያለበቂ ምክንያት ሠራተኛው ወደ ሥራው ባይሰማራ ከቅጥሩ ጋር በተያያዘ ኤጀንሲው በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ /፪/ ያወጣውን ወጪ ሠራተኛው ይከፍላል።

ክፍል ሦስት

የተዋዋይ ወገኖች ግዴታዎች

፲፮. የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ግዴታዎች

፩/ በዚህ አዋጅ ሌሎች ድንጋጌዎችና በሌሎች ሕጎች የተመለከቱት ግዴታዎች እንደተጠበቁ ሆነው ማግኘትም የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሩበታል፡-

ሀ/ ሥራውን ከመጀመሩ በፊት የሥራ ፈላጊዎችን አመለካከትና ምዝገባ ሥርዓት አዘጋጅቶ አግባብ ላለው ባለሥልጣን አቅርቦ የማጽደቅ፤

ለ/ ፈቃድ ሲያወጣ፣ ሲያላድስና ሲተካ በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጣው ደንብ የሚፈለገውን የፈቃድ ክፍያ አግባብ ላለው ባለሥልጣን የመክፈል፤

ሐ/ ሥራውን ከማቆሙ ከስድስት ወር በፊት በቅድሚያ አግባብ ላለው ባለሥልጣን የማላወቅ፤

መ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ ፩/ለ/ በተመለከተው መሠረት ሥራና ሠራተኛን የማገናኘት አገልግሎት የሚሰጥ ከሆነ የሥራ ውሉን አግባብ ባለው ባለሥልጣን የማስመዝገብና የማጽደቅ፤ እና

ሠ/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን በዚህ አዋጅ መሠረት በሚያወጣው መመሪያ የተመለከቱ ሌሎች ግዴታዎችን የመፈጸም፤

3/ The cost of medical examination referred to in sub-article (2) of this Article shall be covered by the agency if conducted for more than once.

4/ Unless the worker fails to be deployed for work for reasons attributable to himself, the agency shall refund all the worker's expenses referred to in sub-article (2) of this Article.

5/ Where the worker fails to be deployed for work for unjustified reasons after all necessary conditions are fulfilled, he shall cover all the expenses incurred by the agency in accordance with sub-article(1) of this Article.

PART THREE

OBLIGATIONS OF CONTRACTING PARTIES

16. Obligations of Private Employment Agency

1/ Without prejudice to the obligations specified in other provisions of this Proclamation and other laws, any private employment agency shall have the following obligations:

a) to prepare and submit for approval to the competent authority a procedure regarding the recruitment and registration of job seekers before commencing his work;

b) to pay the required fee for issuance, renewal and replacement of its license as determined by regulations issued in accordance with this Proclamation;

c) notify the competent authority six months prior to ceasing its operations;

d) to submit the contract of employment to the competent authority for approval and registration if it provides the service specified in sub-article 1(b) of Article 2 of this Proclamation;

e) execute other obligations specified in directives issued by the competent authority in accordance with this Proclamation.

፪/ ሠራተኛን ወደ ውጭ አገር ለሥራ የሚያስ ማራ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩/ ከተመለከቱት በተጨማሪ የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሩበታል፡-

ሀ/ ዕድሜው ከ፲፰ ዓመት በታች የሆነን ሰው ወደ ውጭ አገር ለሥራ ያለማስማራት፤

ለ/ ሠራተኛው ለሕክምና ምርመራ ከመላኩ በፊት ሥራ መገኘቱና ሌሎች መመዘኛዎች መሟላታቸው የማረጋገጥ፤

ሐ/ በጽሁፍ የሠራተኛውን ስምምነት ሳያገኝ የሥራ ውል በማቋረጥ ሠራተኛውን ለሌላ አሠሪ ያለማስተላለፍ፤

መ/ አዲስ የሥራ ውል ለማድረግ ወይም ነፃሩን ለማሻሻል የሚያስችል የሠራተኛውን ስምምነት ሲያገኝ በኢትዮጵያ ኤምባሲ ወይም ቆንሰላ ጽሕፈት ቤት አቅርቦ የማፀደቅና ለሚኒስቴሩ የማሳወቅ፤

ሠ/ ለሥራ ወደ ውጭ የሚልከው ሠራተኛ የሥራ ውል በፀደቀ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ በሥራ ላይ የማስማራት፤

ረ/ በዚህ ንዑስ አንቀጽ ተራ ፊደል 1/ መሠረት ሠራተኛውን ወደ ሥራ ማስማራት ካልቻለ የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፭ ንዑስ አንቀጽ ፱/ እንደተጠበቀ ሆኖ የፀደቀው የሥራ ውል እንዲሰረዝ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ለሚኒስቴሩ የማሳወቅ፤

ሰ/ ሥራውን በሚሠራበት ጊዜ የኅብረተሰቡን ሞራልና ባህል የመጠበቅ፤

ሸ/ ወደ ውጭ ለሥራ የላከውን ሠራተኛ ለሥራ በሚሄዱበት አገር ላለው የኢትዮጵያ ኤምባሲ ወይም ቆንሰላ ጽሕፈት ቤት በ፲፭ ቀን ውስጥ አሳውቆ የማስመዝገብ፤ የሥራ ፈቃድ ስለማግኘቱ የማረጋገጥና ይህንኑ መረጃ ለሚኒስትሩ የማቅረብ፤

ቀ/ ከውጭ አገር የሚያቀርባቸውን መረጃዎች የኢትዮጵያ ኤምባሲ ወይም ቆንሰላ ጽሕፈት ቤት እንዲረጋገጥ አድርጎ የማቅረብ፤

2/ In addition to the obligations provided for in sub-article (1). of this Article, a private employment agency which sends workers for employment abroad shall have the following obligations:

a) not to recruit a job seeker below the age of 18 years;

b) before referring the worker for medical examination, confirm that the overseas position is secured and all other pre-requisites are fully realized;

c) not to terminate the contract of employment before acquiring the consent of the worker in writing to transfer him to another employer;

d) to get approval from the Ethiopian embassy or consular office and notify the Ministry to form a new contract or to modify the existing one after acquiring the consent of the worker;

e) to deploy the worker for work within one month after the employment contract is approved;

f) subject to sub-article (4) of Article 15 of this Proclamation, to notify the Ministry within one month for cancellation of the approved contract of employment if the deployment of the worker is not materialized in accordance with paragraph (e) of this sub-article;

g) to observe the cultural values of the society and public morality while performing its work;

h) to register a worker sent abroad, within fifteen days, with the nearest Ethiopian embassy or consular office ensure that the worker has obtained a work permit, and submit such information to the Ministry;

i) to submit information collected from abroad after being authenticated by the nearest Ethiopian embassy or consular office;

ሀ/ ፈቃዱ ከተሰጠው ጊዜ አንስቶ በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ ከፃ ያላነሱ ሠራተኞች ለሥራ ወደ ውጭ አገር የመላክ፤

ተ/ ወደ ውጭ አገር ለሥራ ሄዶ አካል ጉዳት የደረሰበት ሠራተኛ ወደ አገር ሲመለስ አስፈላጊ የሕክምና ዕርዳታ እንዲያገኝ የማድረግ፤

ቸ/ እንደአገጣቡ ሠራተኛው በሚላክበት የሥራ መስክ በቀ ክህሎት ያለው ስለመሆኑ ማረጋገጥና ማስረጃዎችን የማቅረብ፤ እና

ሃ/ ሠራተኛው ለሥራ በሄደበት አገር የአካል ጉዳት ወይም የጥጥ አደጋ ሲደርስበት የአደጋውን መንስኤና የተወሰዱ የመፍትሔ እርምጃዎችን ወዲያውኑ በማጣራት ለሚኒስቴሩ የማሳወቅ፡፡

፲፮. ስለሠራተኛው ግዴታዎች

ማንኛውም በውጭ አገር የተሰማራ ሠራተኛ የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሩበታል፡-

፩/ በሥራ ውሎ መሠረት ግዴታውን የመወጣት፤

፪/ ለሥራ የሄደበትን አገር ሕግና ባሕል የማክበር፤

፫/ ከሥራው ጋር የተያያዘ መረጃ ሲጠየቅ ትክክለኛውን የማቅረብ፡፡

፲፭. ሠራተኛን ወደ አገሩ ስለመመለስ

፩/ ማንኛውም የግል ሥራና ሠራተኛ አገሩን ኤጀንሲ፡-

ሀ/ ለሥራ ወደ ውጭ አገር የላከው ሠራተኛ የሥራ ውል ሲቋረጥ የሠራተኛውን የአየር ትኬት ወጪ በመሸፈን ወደ አገሩ የመመለስ፤ እና

ለ/ በሥራ ውል ቆይታው ጊዜ ውስጥ ሠራተኛው ከባድ የአካል ጉዳት ቢደርስበት ወይም ቢሞት አካል ጉዳተኛውን ወይም አስከሬኑንና የግል ንብረቶችን ወጪውን ችሎ ወደ አገሩ የመመለስ፤ ግዴታ አለበት፡፡

j) to deploy at least 50 workers abroad within six months from the date of obtaining his license;

k) to provide a worker who has sustained an employment injury with the necessary medical aid on his return;

l) to ensure that the worker has acquired the necessary skill for the intended employment abroad and to produce evidence to prove such fact; and

m) where a worker deployed abroad sustains a bodily injury or dies, to immediately investigate and notify the Ministry the cause of the incident and the measures taken.

17. Obligation of Workers

Any worker deployed abroad shall have the following obligations:

1/ to carry out his work in accordance with the contract of employment;

2/ to respect the laws and cultural values of the country of employment;

3/ to give true information in connection to his employment.

18. Returning Worker to his Home Land

1/ A private employment agency shall have the obligation:

a) to return a worker to his home land and cover all the expenses incurred in connection to his return upon the termination of the contract of employment of the worker; and

b) if the worker sustains grave bodily injury or dies while working in the country of employment, to return the injured worker or the body and his personal effects to his home land, and to cover the expenses thereof.

፪/ ሠራተኛው የሥራ ውሉን ያቋረጠው ያለበቂ ምክንያት ከሆነ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲው ሠራተኛውን ለመመለስ ያወጣውን ወጪ ሊጠይቅ ይችላል።

፲፱. የማስታወቅ ግዴታ

ማንኛውም የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ከውጭ አገር የሚያገኘውን የውጭ ምንዛሪ በአገር ውስጥ ባንክ ገቢ የተደረገበት ማስረጃ በየሦስት ወሩ ለሚኒስቴሩ በሪፖርት የማሳወቅ ግዴታ አለበት።

፳. የሠራተኛውን መብት ስለመጠበቅ

፩/ በዚህ አዋጅ መሠረት ሠራተኛን ወደውጭ አገር ለሥራ በሚልክ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲና በሠራተኛ መካከል የሚደረግ የሥራ ውል በያንስ በኢትዮጵያ ሕግ የተመለከተውን መሠረታዊ የሥራ ሁኔታዎች ለሠራተኛው የሚያስጠብቅ ሆኖ በማናቸውም ሁኔታ በተመሳሳይ የሥራ ዓይነትና ደረጃ ላይ ከሚገኙ አገልግሎቱ ከሚሰጥበት ሀገር ሠራተኞች ያነሰ መብት ወይም ጥቅም የሚሰጥ መሆን የለበትም።

፪/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩/ ከተመለከተው መብትና ጥቅም በተጨማሪ የሠራተኛው መብት፣ ደህንነትና ክብር መጠበቅ የሚረጋገጥ ኃላፊነት አለበት።

፳፩. ስለማስታወቂያ

ማንኛውም የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ በማናቸውም የመገናኛ ብዙሃን የሥራ ዕድል ማስታወቂያ ሲያወጣ የሚከተሉትን የመግለጽ ግዴታ አለበት፡-

፩/ የኤጀንሲውን ስም እና አድራሻ፤

፪/ በግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲነት ለመሥራት የተሰጠውን የሥራ ፈቃድ ቁጥር፤ እና

፫/ ስለተገኘው ክፍት የሥራ ቦታ፣ ብዛትና የተፈላጊ ችሎታ የሚጠቁም ትክክለኛ መረጃ።

2/ Where the worker terminates the contract of employment without good cause, the private employment agency may claim the expenses incurred in connection to his return.

19. Obligation to Report

Any private employment agency shall submit reports, to the Ministry at every three month, on its foreign exchange earnings transferred to domestic banks.

20. Protection of the Rights of Workers

1/ A contract of employment concluded between a private employment agency which sends workers abroad and a worker shall fulfill the minimum working conditions laid down in the laws of Ethiopia and shall in no circumstance be less favorable than the rights and benefits of those who work in a similar type and level of work in the country of employment.

2/ The private employment agency shall, in addition to the rights and benefits provided for the sub-article (1) of this Article, be responsible to ensure the rights, safety and dignity of the worker.

21. Advertisement

No private employment agency may advertise a job opportunity in any mass media unless the advertisement contains;

1/ the agency's name and address;

2/ the license number to operate as a private employment agency; and

3/ correct information relating to the vacancies, number of workers required and qualification requirements.

ጽ፪. ኃላፊነት

በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩ ንዑስ አንቀጽ ፩/ሀ/ የተመለከተውን አገልግሎት ለመስጠት ከሠራተኛ ጋር የተደረገ የሥራ ውል ቢጣስ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲውና ሦስተኛው ሰው ለሠራተኛው መብት በጋራና በተናጠል ኃላፊ ይሆናሉ።

ጽ፫. በለዋስትና ገንዘብ አስፈላጊነት

፩/ በዚህ አዋጅ መሠረት ሠራተኛን ወደ ውጭ አገር ለሥራ የሚልክ ማንኛውም የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ለሠራተኛው መብት ዋስትና ማስከበሪያ የሚውል የሚከተለውን የገንዘብ መጠን ያበመቶ /ሃምሳ በመቶ/ በዝግ ሂሳብ በባንክ እና ያበመቶ /ሃምሳ በመቶ/ ከታወቀ የገንዘብ ድርጅት የተረጋገጠና የማይሻር የዋስትና ወረቀት ማስቀመጥ አለበት፡-

ሀ/ እስከ ፭፻ ለሚደርሱ ሠራተኞች ፵ሺ የአሜሪካን ዶላር ወይም ተመጣጣኝን የኢትዮጵያ ብር፤

ለ/ ከ፭፻፩ እስከ ፩ሺ ለሚደርሱ ሠራተኞች ፵ሺ የአሜሪካን ዶላር ወይም ተመጣጣኝን የኢትዮጵያ ብር፤

ሐ/ ከ፩ሺ፩ በላይ ለሚሆኑ ሠራተኞች ፶ሺ የአሜሪካን ዶላር ወይም ተመጣጣኝን የኢትዮጵያ ብር።

፪/ ከሦስት አገሮች በላይ ሠራተኞችን ለሥራ ወደ ውጭ አገር የሚልክ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ /፩/ ተራ ፊደል /ሀ/፣ /ለ/ ወይም /ሐ/ የተመለከተውን የዋስትና ገንዘብ ቀድሞ ካስያዘው በተጨማሪ ማስያዝ ይኖርበታል።

፫/ ሠራተኛው በመሞቱ ምክንያት አስከሬኑን ወይም ከባድ የአካል ጉዳት የደረሰበትን ሠራተኛ ኤጀንሲው ወደ አገሩ ለመመለስ ፈቃደኛ ሆኖ ባይገኝ ሚኒስቴሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ ወይም /፪/ መሠረት ተቀማጭ ከሆነው የዋስትና ገንዘብ ላይ ወጪ በማድረግ ለአስከሬኑ ወይም ጉዳት ለደረሰበት ሠራተኛ ማንኛውም ሊያውል ይችላል።

፬/ ተቀማጭ የሆነው የዋስትና ገንዘብ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፫/ መሠረት በጥቅም ላይ ከዋለ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲው ተቀናሽ የሆነውን የዋስትናውን ገንዘብ መጠን በ፲ ቀን ጊዜ ውስጥ መልሶ መተካት ይኖርበታል።

22. Liability

The private employment agency and the third party shall jointly and severally be liable for violation of the contract of employment concluded with a worker to provide the service mentioned in sub-article 1(b) of Article 2 of this Proclamation.

23. Requirement of Guarantee

1/ Any private employment agency which deploys workers abroad in accordance with this Proclamation shall, for the purpose of protecting the rights of the workers, deposit the following amount of money, 50% in a blocked bank account and 50% in the form of approved and irrevocable instrument of guarantee from a recognized financial organization:

a) for up to 500 workers USD 30,000 or its equivalent in Birr;

b) from 501 up to 1,000 workers USD 40,000 or its equivalent in Birr;

c) for 1,001 and above workers USD 50,000 or its equivalent in Birr.

2/ A private employment agency that deploys workers abroad in more than three countries shall be required to deposit an additional amount of guarantee as provided in paragraph (a), (b) or (c) of sub-article (1) of this Article.

3/ Where the worker dies or sustains a serious bodily injury and the private employment agency fails to return the body or injured worker, the Ministry may withdraw the guarantee fund deposited in accordance with sub-article (1) or (2) of this Article for the return of the body or the injured worker.

4/ Where the guarantee fund is used in accordance with sub article (3) of this Article, the private employment agency shall replenish the fund within ten days.

፩/ ከሠራተኛ መብትና ጥቅም ጋር የተያያዘ ጥያቄ ሥልጣን በተሰጠው አካል በመታየት ላይ ካልሆነ በስተቀር ሚኒስቴሩ የዋስትና ውን ገንዘብ የሚሰጠው በግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ሌጅንሲው አማካኝነት ለሥራ ወደ ውጭ አገር የተላኩ ሠራተኞች የሥራ ውላቸው ከተቋረጠ ከ፭ ወር በኋላ ይሆናል።

፳፬. በለአነስተኛ ደሞዝ መጠን

ለሥራ ወደ ውጭ አገር የሚሄዱ ኢትዮጵያውያን በሚመለከት እንደየአገሩ ሁኔታ አነስተኛ የደመወዝ መጠን ሚኒስቴሩ በመመሪያ ሊወስን ይችላል።

፳፭. ሕገወጥ ድርጊት

፩/ የሚከተሉትን መፈጸም ለማግኘትም የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ሌጅንሲ ሕገወጥ ድርጊት ነው፡-

ሀ/ ዕድሜው ከ፲፰ ዓመት በታች የሆነን ሰው ለሥራ ወደ ውጭ አገር መላክ፤

ለ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፭ ንዑስ አንቀጽ ፲፪/ ከተመለከተው ውጭ ከሠራተኛው ገንዘብ በጥሬም ሆነ በዓይነት መቀበል፤

ሐ/ የተላሳተ መረጃ በማቅረብ ወይም በመስጠት ምልመላና ሥራና ሠራተኛ ማገናኘት፤

መ/ የሠራተኛን ሞራልና ሰብአዊ መብት የሚጎዳ ወይም የአገሪቷን ክብርና ገጽታ በሚያጎድፍ ሥራ ላይ ሠራተኛ እንዲሠማራ ማድረግ፤

ሠ/ ለሚኒስቴሩ ቀርቦ የፀደቀውን የሥራ ውል ሳያሳውቅና ሳያፀድቅ ማሻሻል፤

ረ/ ሕጋዊ የመንጓዣ ሰነዶችንና ሌሎች መረጃዎችን ሠራተኛ ወደ ሥራ ከመሰማራቱ በፊትም ሆነ በኋላ ያለ ሠራተኛው ፈቃድ በማናቸውም ምክንያት መያዝ ወይም መከልከል፤

ሰ/ ከሥራ ውሉ ወይም ከተፈቀደለት አገር ውጭ ሠራተኞችን ለሥራ ወደ ሌላ አገር መላክ፤

ሺ/ የተሰጠውን የሥራ ፈቃድ ሰርተፍኬት ለሌላ ሰው አሳልፎ መስጠት፤ ወይም

5/ The Ministry may release the guarantee fund after six months from the termination of the employment contracts of the workers sent abroad by the private employment agency, unless a claim connected with workers rights and benefits is pending before a body empowered to adjudicate such claim.

24. Minimum Wage

The Ministry may issue directive governing the minimum wage of overseas workers depending on the situation of each country.

25. Unlawful Acts

1/ It shall be unlawful for a private employment agency to:

a) deploy a person under the age of 18 to work abroad;

b) charge a worker payments in cash or in kind other than provided for in sub-article (2) of Article 15 of this Proclamation;

c) present or give false information to recruit and deploy overseas workers;

d) deploy a worker on a job that harms his moral and human rights or disgrace the country's image;

e) amend any approved employment contract without notifying the Ministry and securing its approval;

f) withhold or deny travel or other pertinent documents of a worker, for any reason, without his consent before or after his deployment;

g) deploy a worker to a country other than that specified in the contract of employment or in its license;

h) transfer its license to another person; or

ቀ/ በተሰጠው ፈቃድ ከተመለከተው የአገልግሎት ዓይነትና የሥራ ቦታ ውጭ መሥራት።

፪/ የሚከተሉትን መፈጸም ለማንኛውም ሠራተኛ ሕገወጥ ድርጊት ነው፡-

ሀ/ ለሥራ ስምሪት ምልመላ ብቁ ሆኖ ለመገኘት የተሳሳተ መረጃ ማቅረብ፤ ወይም

ለ/ የሕይወት ታሪክ ፎርም ወይም በሥራ ውስጥ ወሰን እንዲካተት ሐሰተኛ መረጃ መስጠት።

፳፮. የማስረዳት ግዴታ

በግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ አማካኝነት ለሥራ ወደ ውጭ አገር የሄደ ሠራተኛ በሥራ ሁኔታዎች ላይ የሚያቀርበውን ክስ ኤጀንሲው ወይም አሠሪው ከተቃወመ ክሱ ሊደገፍ እንደማይገባ የማስረዳት ግዴታ የሚወድቀው በኤጀንሲው ወይም በአሠሪው ላይ ይሆናል።

ክፍል አራት

ፈቃድን ስለማገድና መሠረዝ

፳፯. ፈቃድ ስለማገድ

፩/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲነት ፈቃድ የተሰጠው ሰው፡-

ሀ/ ፈቃዱን በወቅቱ ሳያሳድስ ከቀረ፤

ለ/ በዚህ አዋጅ መሠረት እንዲያቀርብ የሚጠየቀውን መረጃ ወይም ሪፖርት በትክክልና በወቅቱ ካላቀረበ፤

ሐ/ ፈቃዱን ሥራውን በሚያካሂድበት ቢሮ ውስጥ ግልጽ ሆኖ ሊታይ በሚችልበት ቦታ ካላኖረ፤

መ/ በዚህ አዋጅ መሠረት መስጠት የሚገባውን አገልግሎት አለማሟላት በኢንስፔክተር ከተረጋገጠ፤

ሠ/ የላካቸውን ዜጎች መብት፣ ደህንነትና ክብር ማስከበር ሳይችል ከቀረ፤ ወይም

i) engage in providing services other than the permitted type and place of service.

2/ It shall be unlawful for a worker to:

a) present false information for the purpose becoming eligible for recruitment;

b) present false information to be included in the personal data form or contract of employment.

26. Burden of Proof

Where a worker who is deployed abroad by a private employment agency institutes an action relating to conditions of work, the agency or the employer shall, if it challenges the allegation, be responsible to disprove it.

PART FOUR

SUSPENSION AND REVOCATION OF LICENSE

27. Suspension of License

1/ The competent authority may, until such time that the irregularities are rectified, suspend a private employment agency's license, where the license holder:

a) has failed to renew its license;

b) has failed to provide accurate and timely information or to submit a report it has been requested in accordance with this Proclamation;

c) has failed to display its license in a conspicuous place in its office;

d) has failed, as ascertained by an inspector, to provide the required services in accordance with this Proclamation;

e) has failed to protect the rights, safety and dignity of citizens it has deployed abroad; or

ረ/ ይህን አዋጅ ወይም አዋጁን መሠረት አድርጎ የወጣን ደንብ ወይም መመሪያ የጣሰ እንደሆነ፤
አግባብ ያለው ባለሥልጣን ጉድለቶች እስኪሰተካከሉ ፈቃዱን እግደ ማቆየት ይችላል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ መሠረት ፈቃድ ሲታገድ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ፈቃዱ የታገደበትን ምክንያትና ጉድለቶችን በ፴ ቀናት ውስጥ ለማስተካከል መወሰድ ስለሚገባው እርምጃ ለባለፈቃዱ በጽሁፍ ያሳውቃል።

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፪/ መሠረት የጽሁፍ ማስታወቂያ የደረሰው ባለፈቃድ በማስታወቂያው በተወሰነው ጊዜ ውስጥ ጉድለቱን የማስተካከል ግዴታ አለበት።

፬/ ለአገዳው ምክንያት የሆነው ጉድለት አግባብ ባለው ባለሥልጣን መስተካከሉ ሲረጋገጥ ወዲያውኑ የአገዳው እርምጃ መነሳት ይኖርበታል።

፳፮. ፈቃድን ስለመሰረዝ

፩/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲነት ፈቃድ የተሰጠው ሰው፡-

ሀ/ በሕገወጥ ድርጊት ላይ ተሰማርቶ ከተገኘ፤

ለ/ ፈቃዱ የተሰጠው በተሳሳተ መረጃ ላይ ተመስርቶ መሆኑ ከተረጋገጠ፤

ሐ/ በዚህ አዋጅ መሠረት የዋስትና ግዴታውን ሳያሟላ ከቀረ፤

መ/ ለፈቃዱ መታገድ ምክንያት የሆኑትን ጉድለቶች በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፮ ንዑስ አንቀጽ /፫/ ካላስተካከለ፤ ወይም

ሠ/ ሥራውን ካቆመ ወይም ከፈረሰ፤ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ፈቃዱን ሊሰርዝ ይችላል።

፪/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን አንድን የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲነት ፈቃድ ከመሰረዙ በፊት እርምጃውን ለመውሰድ የሚያበቃውን ምክንያትና ባለፈቃዱ ይህንን ምክንያት ለመቃወም ዕድል ያለው መሆኑን በመግለጽ የ፴ ቀን የቅድሚያ ማስጠንቀቂያ መስጠት አለበት።

f) has contravened the provisions of this Proclamation, or regulations or directives issued pursuant to this Proclamation.

2/ Where a license is suspended under sub-article (1) of this Article, the competent authority shall notify the license holder, in writing, of the reason of suspension and the measure to be taken to rectify the shortcomings within 30 days.

3/ A license holder who has received a written notification pursuant to sub-article (2) of this Article shall rectify the shortcomings within the time limit specified in the notification.

4/ The competent authority shall immediately lift the measure of suspension where it is proved that the grounds that caused the suspension are rectified.

28. Revocation of License

1/ The competent authority may cancel a private employment agency's license where the license holder:

a) is found to have engaged in illegal activity;

b) is proved to have obtained the license on the basis of presenting false evidence;

c) has failed to fulfill its obligation of providing guarantee in accordance with this Proclamation;

d) has failed to rectify, in accordance with sub-article (3) of Article 27 of this Proclamation, the shortcomings which caused the suspension of the license; or

e) ceases its operation or is dissolved.

2/ The competent authority shall, before deciding to revoke the license of a private employment agency, give the license holder 30 days prior notice specifying the reason for the revocation and the opportunity to challenge it.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪/ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ባለፈቃዱ ተቃውሞውን ካላቀረበ ወይም ያቀረበው መቃወሚያ መሠረት የሌለው ሆኖ ከተገኘ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ፈቃዱን ሊሰርዝው ይችላል።

፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፫/ የተደነገገው ቢኖርም በባለፈቃዱ አማካኝነት ለሥራ ወደ ውጭ አገር የተላኩ ሁሉንም መብት ለማስጠበቅ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ አግባብ ያለው ባለሥልጣን የፈቃድ ሰረዛ እርምጃውን ለተወሰነ ጊዜ ሊያዘገየው ይችላል።

፳፱. ስለ ደግባኝ

፩/ ፈቃዱ እንዲታገድ ወይም እንዲሰረዝ አግባብ ያለው ባለሥልጣን በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ውሳኔው በደረሰው በ፲፭ ቀናት ውስጥ እንዲገባበት ለፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ወይም ለክልል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ደግባኝ ሊያቀርብ ይችላል።

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪/ መሠረት በደግባኝ የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል።

፳. የፈቃድ መታገድ ወይም መሰረዝ የሚያስከትለው ውጤት

፩/ ፈቃዱ የታገደበት ወይም የተሰረዘበት ኤጀንሲ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፩ ንዑስ አንቀጽ ፪/ የተመለከተው ግዴታ እንደተጠበቀ ሆኖ አገዳው ወይም ሰረዛው ሥራ ላይ እንደሞለ ሥራና ሠራተኛ የማገናኘት ተግባሩን ማቆም ይኖርበታል።

፪/ የፈቃድ መታገድ ወይም መሰረዝ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲው የላካቸው ሠራተኞች ፈቃዱ ጋር ተያይዞ ከሚያነሱት የመብት ጥያቄ ነፃ አያደርገውም።

፫/ ፈቃዱ የተሰረዘ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ፈቃዱን በ፲ ቀን ጊዜ ውስጥ ፈቃዱን ለሰጠው አግባብ ላለው ባለሥልጣን የመመለስ ግዴታ አለበት።

፬/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን ፈቃዱ መሰረዙን ለሚመለከታቸው አካላት ማሳወቅ አለበት።

3/ Where the license holder fails to submit its opposition within the period provided for in sub-article (2) of this Article or its opposition is considered groundless, the competent authority may revoke the license.

4/ Notwithstanding the provisions of sub-article (3) of this Article, the competent authority may delay the revocation of a license where it is deemed necessary to protect the rights of workers deployed abroad by the license holder.

29. Appeal

1/ A private employment agency which is aggrieved by a decision of the competent authority to suspend or revoke its license may appeal to the Federal First Instance Court or to a regional high court within 15 days after the decision has been served to it.

2/ The decision of the court on the appeal submitted under sub-article (1) of this Article shall be final.

30. Effect of Suspension or Revocation

1/ Without prejudice to sub-article (2) of Article 21 of this Proclamation, where a decision by the competent authority to suspend or revoke a license becomes effective, the private employment agency shall forthwith cease to carry on the employment exchange activity.

2/ The suspension or revocation of a license may not relieve a private employment agency from any claim of workers deployed abroad that may arise in connection with the license.

3/ Where the license of a private employment agency is revoked, the agency shall return the license to the competent authority within 10 days.

4/ The competent authority shall notify the concerned organs of the revocation of the license.

ክፍል አምስት በለመንግሥታዊ የሥራ ስምሪት አገልግሎት

፴፩. የመንግሥት የሥራ ስምሪት አገልግሎት ተግባሮች

የመንግሥታዊ የሥራ ስምሪት አገልግሎት የሚከተሉትን ይጨምራል፡-

- ፩/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲዎች ፈቃድ የመስጠት፣ በፈቃዱ መሠረት መስራታቸውን የመከታተልና የመቆጣጠር፤
- ፪/ ወደ ውጭ አገር ሄደው በሚሰሩ ዜጎች የሥራ ወሎች በሕግ የተደነገጉ መሠረታዊ የሥራ ሁኔታዎችን ማከተታቸውን መርምሮ ማጽደቅና መመዝገብ፤
- ፫/ በሠራተኞችና በግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲዎች መካከል የሚነሱ ክርክሮች መፍትሔ የሚያገኙበትን ሁኔታ የማስማማትና የሕግ ምክር አገልግሎቶች በመስጠት ማመቻቸት፤
- ፬/ ዜጎች ወደ ውጭ ለሥራ ከመሰማራታቸው በፊት በለሚሄዱበት ሀገር በቂ እውቀት እንዲያገኙ ቅድመ ቅጥርና ቅድመ ጉዞ ትምህርታዊ መግለጫ እንዲያገኙ ማድረግ፤
- ፭/ በሥራ ምክንያት በውጭ አገር ቆይተው ወደ ሀገራቸው ለሚመለሱ ዜጎች ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ሊጽፉ የሚችሉበትን መንገድ ማመቻቸት፤
- ፮/ በውጭና በሀገር ውስጥ ስላለው የሥራ ገበያ በማጥናት ሕጋዊ የሆነ የሰው ሃይል ዝውውር እንዲኖር ሁኔታዎችን ማመቻቸት፤
- ፯/ በውጭ አገር ስላለው የሥራ ዕድል እንዲሁም ለሥራ የተሰማሩ ዜጎች መብትና ደህንነታቸው በለመክበሩ በኢትዮጵያ ኤምባሲዎች እና ቆንሳ ጽሕፈት ቤቶች አማካኝነት መከታተል፤
- ፰/ በውጭ አገር ለሥራ የተሰማሩ ዜጎችን የተመለከተ መሠረታዊ የሆኑ መረጃዎችን መያዝ፣ መተንተንና ለሚመለከታቸው አካላት ማላወቅ፤
- ፱/ በውጭ አገር ለሥራ የተሰማሩ ዜጎች በሥራ ቆይታቸው ወቅት ከሚያገኙት ደመወዝ ወደ አገር ቤት በባንክ የሚልኩበትን ሁኔታ ማመቻቸት፡፡

PART FIVE PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

31. Functions of Public Employment Service

The functions of public employment service shall include the following:

- 1/ issuance of licenses to private employment agencies and supervision of their activities to ensure their compliance with the conditions of their licenses;
- 2/ approval and registration of employment contracts of citizens to be employed abroad upon investigating such contracts to ensure that they incorporate basic conditions of work stipulated by law;
- 3/ facilitating the resolution of disputes that may arise between workers and private employment agencies through providing conciliation and legal counseling services;
- 4/ providing per-employment and pre-travel counseling to citizens about the country of their deployment;
- 5/ facilitating the resettlement of citizens who return to their home country after deployment abroad;
- 6/ facilitating the lawful labour migration by studying labour market situation abroad and within the country;
- 7/ monitoring, through the Ethiopian embassies or consular office, the overseas employment opportunities and protecting the rights, safety and dignity of citizens deployed abroad;
- 8/ maintaining and analyzing vital information concerning citizens deployed abroad and dissemination of the same to the concerned organs;
- 9/ facilitating the bank remittance of citizens remunerations to their home land during their employment abroad.

፴፪. ቀጥታ ቅጥር ስለሚፈቀድበት ሁኔታ

፩/ ሚኒስቴሩ በሚከተሉት ሁኔታዎች ለውጭ አገር ሥራ ቀጥታ ቅጥር ሊፈቀድ ይችላል፡-

ሀ/ አሠሪው የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ ሚኒስቴር አባል ሲሆን፤

ለ/ ቅጥሩ ኢትዮጵያ ተዋዋይ ወገን በሆነች-በት ዓለም አቀፍ ስምምነት መሠረት የሚፈጸም ሲሆን፤

ሐ/ በአገር ውስጥ ያለ ድርጅት በውጭ አገር ላለው ቅርንጫፉ ሠራተኛ ለመቅጠር ሲፈለግ፤

መ/ ማንኛውም ሥራ ፈላጊ በራሱ ጥረት የሥራ እድል ሲያገኝ፤ ወይም

ሠ/ በውጭ አገር ያለ ድርጅት ለራሱ ሠራተኞች ለመቅጠር ሲፈለግ፡፡

፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩/ሐ/፤ /መ/ ወይም /ሠ/ መሠረት በቀጥታ የሚደረግ የሥራ ውል በሚኒስቴሩ ተቀባይነት የሚያገኘው፡-

ሀ/ ሠራተኛው ለሥራ በሚሄድበት አገር መብቱ፤ ደህንነቱና ክብሩ ሊጠበቅ እንደሚችል፤

/፩/ ሠራተኛው ለሥራ የሚሄድበት አገር ውስጥ ከሚገኘው የኢትዮጵያ ኤምባሲ ወይም ቅንብላ ጽሕፈት ቤት ወይም

/፪/ ሠራተኛው ለሥራ የሚሄድበት አገር ውስጥ የኢትዮጵያ ኤምባሲ ወይም ቅንብላ ጽሕፈት ቤት ከሌለ ከአገሩ ንግድ ምክር ቤት ወይም የሠራተኛ ወይም የውጭ ጉዳይን ከሚከታተለው ሚኒስቴር፤

የተገኘ ማስረጃ ሲቀርብና ትክክለኛነቱ በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ሲረጋገጥ፤

ለ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፫/፩/ መሠረት የተገባ የሕይወትና የእካል ጉዳት ካሣ ኢንሹራንስ ሽፋን ስለመኖሩ ማስረጃ ሲቀርብበት እና

ሐ/ ከሥራ ውሉ ጋር የደርሶ መልስ ጉዞ ትኬት ሲቀርብ፤ ብቻ ነው፡፡

32. Conditions for Permitting Direct Recruitment

1/ The Ministry may permit a direct recruitment of an employee to be deployed abroad where:

a) the employer is a staff of an Ethiopian diplomatic mission;

b) the recruitment is executed in accordance with a treaty to which Ethiopia is a party;

c) an undertaking situated in the country employs a worker for a branch office that exists abroad;

d) a job seeker acquires a job opportunity by his own accord;

e) an undertaking situated abroad wishes to employ a worker for its own.

2/ A contract of employment for direct recruitment as provided for in sub-article 1(c) , (d) or (e) of this Article, shall only be acceptable by the Ministry where:

a) the rights, safety and dignity of the worker could be ensured by obtaining evidence, as attested by the Ministry of Foreign Affairs:

/1/ from the Ethiopian embassy or consular office of the country of employment; or

/2/ where there is no Ethiopian embassy or consular office, in the country of employment, from that country's chamber of commerce or ministry in charge of labour or foreign affairs;

b) evidence confirming the existence of life and disability insurance coverage pursuant to Article 33(1) of this Proclamation has been presented; and

c) a round trip ticket has been presented together with the contract of employment.

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩/ መሠረት በተፈቀደው ቀጥታ ቅጥር በውጭ አገር በሥራ ላይ ያለ ሠራተኛ በአሠራው የሥራ ውሉ በመጣሉ መብቱ ደህንነቱ ወይም ክብሩ አለመጠበቁ ከተረጋገጠ ሚኒስቴሩ ይህንኑ ለማስተካከል አስፈላጊውን እርምጃ ይወስዳል።

፴፫. ስለኢንሹራንስ ሽፋን

፩/ ማንኛውም ለሥራ ወደ ውጭ አገር ለሚሄድ ሠራተኛ አሠራው የሕይወትና የእካል ጉዳት እን ሹራንስ ሽፋን በሀገር ውስጥ ወይም ሠራተኛው በሚሠራበት ውጭ አገር የመግባት ግዴታ አለበት ዝርዝሩ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

፪/ የኢንሹራንስ ፖሊሲ ሰነዱን የሚመለከተው የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ወይም ሠራተኛው ለሚኒስቴሩ ማቅረብ አለበት።

፴፬. ከልክላ

፩/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፪ ንዑስ አንቀጽ ፩/ በተመለከቱት ምክንያቶች ሚኒስቴሩ አንድን አሠራ ቀጥታ ቅጥር እንዲያከናውን ካልፈቀደ በስተቀር ማንኛውም ኢትዮጵያዊ ለሥራ ወደ ውጭ አገር ሊሄድ የሚችለው በግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ አማካይነት ብቻ ነው።

፪/ ሚኒስቴሩ ለሥራ ወደ ውጭ አገር የሚሄዱ ዜጎች በሚሄዱበት አገር በጦርነት ቀጠና፣ በተፈጥሮ አደጋ ወይም በበሽታና በመሳሰሉት ምክንያቶች ለደህንነታቸው አስጊ መሆኑን ካመነ ለሥራ ተቀጥረው እንዳይሄዱ ፈቃድ ሊከለክል ይችላል።

፫/ ማንኛውም ሰው ከሠራተኛ ገንዘብ በማስከ ፈል ሥራና ሠራተኛን የማገናኘት ተግባር ሊያከናውን አይችልም።

፴፭. ስለቁጥጥር

፩/ አግባብ ያለው ባለሥልጣን የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲዎች ሥራና ሠራተኛ በማገናኘት ረገድ ያለባቸውን ግዴታ ስለመወጣታቸው ተቆጣጣሪ በመመደብ ቁጥጥር ያካሂዳል።

፪/ አግባብ ባለው ባለሥልጣን የተመደበ ማንኛ ውም ተቆጣጣሪ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባሮች ይኖሩታል፡-

3/ Where it is confirmed that the employer of a worker recruited directly as provided for in sub-article (1) of this Article has contravened the contract of employment and violated the rights, safety or dignity of the worker, the Ministry shall take the necessary measures to remedy the situation.

33. Insurance Coverage

1/ Any worker deployed abroad, shall be covered by a life and disability insurance nationally or abroad by the employer. The Ministry may issue a directive prescribing the details.

2/ The concerned private employment agency or the worker shall present the insurance policy document to the Ministry.

34. Prohibition

1/ Unless the Ministry permitted an employer to recruit directly in accordance with sub-article (1) of Article 32 of this Proclamation, any Ethiopian may be allowed to go and work abroad only through a private employment agency.

2/ The Ministry may prohibit the deployment of citizens abroad where it is of the opinion that their safety might be at risk due to the country of destination being a war zone or it is facing natural calamity or the outbreak of disease or due to other similar causes.

3/ No person may engage in providing employment exchange service by receiving payment of charges from employees.

35. Inspection

1/ The competent authority shall have the power to assign inspectors to oversee the operations of private employment agencies and ascertain their compliance with the requirements of providing employment exchange services.

2/ Any inspector assigned by the competent authority shall have the following powers and duties to:

- ሀ/ በቅድሚያ ሳያሳውቅ በማንኛውም የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ ቢሮ በሥራ ሰዓት በመግባት አግባብነት ያላቸውን ሰነዶች የመመርመር ወይም ጥያቄ የማቅረብ፤
- ለ/ አግባብ ባለው ባለሥልጣን የተሰጠውን መታወቂያ ወረቀት ይዞ የመገኘት፤
- ሐ/ ለግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ የሥራ ፈቃድ ከመስጠቱ፣ ከመታደሱ ወይም ነባሩን የሥራ ቦታ ከማዛወሩ በፊት የሥራ ስምሪት የሚካሄድበት የሥራ ቦታ ለሚሰጠው አገልግሎት ብቁ መሆኑን የማረጋገጥ፤
- መ/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲዎች ወደ ውጭ ለሥራ ተቀጥረው ለሚሄዱ ሠራተኞች ስለአጠቃላይ የሥራ ሁኔታና ስለሚሄዱባቸው አገሮች ሁኔታ መግለጫ እንደሚሰጡ የማረጋገጥ፤
- ሠ/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ የዚህ ህንጻዎች ደንጋጌዎች ወይም በዚህ አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦችን ወይም መመሪያዎችን ስለመተላለፉ ጥቆማ ሊደርሰው ተገቢውን የማጣራት ተግባር የማከናወን፤
- ረ/ ሕገ ወጥ ሥራና ሠራተኛ የማገናኘት ተግባር እንዳይከናወን ቁጥጥር የማካሄድ፤
- ሰ/ ወደ ውጭ የሚሄዱ ሠራተኞች ተገቢውን የሥራ ክህሎት ማግኘታቸውንና ትክክለኛ ማስረጃ መያዛቸውን የማረጋገጥ፡፡
- ፫/ ተቆጣጣሪው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪/ መሠረት ባካሄደው ቁጥጥር የደረሰበትን ግኝት ሊወሰድ የሚገባውን አስተዳደራዊ ወይም ሕጋዊ እርምጃ ከሚያመለክት የውሳኔ ሃሳብ ጋር አግባብ ባለው ባለሥልጣን ማቅረብ አለበት፡፡
- ፬/ ሚኒስቴሩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፪/ መሠረት ቁጥጥር የሚካሄድበትን የአፈፃፀም ሥነ-ሥርዓት በመመሪያ ሊወስን ይችላል፡፡

፴፮. ሌበር አታቹ ስለመመደብ

ሚኒስቴሩ ከውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር በጋራ በመመካከርና የበላይ አካል በማስፈቀድ በውጭ አገር ለሥራ የሚሄዱ ዜጎችን መብት፣ ደኅንነትና ክብር ለማስጠበቅ ሌበር አታቹ እንደአስፈላጊነቱ ሊመድብ ይችላል፡፡

- a) enter the office of any private employment agency, during working hours without prior notice, and examine relevant documents or make inquiries;
- b) carry the identity card issued to him by the competent authority;
- c) check the appropriateness of the office of a private employment agency for its operations prior to issuance or renewal of license or change of the place of work;
- d) ensure that private employment agencies give orientations to workers to be deployed abroad on the general conditions of work and the situations they may face in the countries of destination;
- e) undertake appropriate investigations where he receives complaints as to the contravention of this Proclamation, or regulations or directives issued pursuant to this Proclamation by a private employment agency;
- f) control unlawful employment exchange activities;
- g) verify whether workers to be deployed abroad have acquired the necessary skill and obtained the appropriate certification.
- 3/ Any inspector shall submit, to the competent authority, the findings of its inspection conducted pursuant to sub-article (2) of this Article, together with its recommendations on the administrative or legal measures to be taken.
- 4/ The Ministry may issue directive on the procedures of conducting inspections pursuant to sub-article (2) of this Article.

36. Deployment of Labour Attachés

The Ministry shall, in consultation with the Ministry of Foreign Affairs and after acquiring the permission of the higher authority assign labour attachés as may be required, to ensure the protection of the rights, safety and dignity of workers deployed abroad.

፴፯. የሌበር አታቺ ሥልጣንና ተግባር

የሌበር አታቺ ሥልጣንና ተግባር የሚከተሉትን ይጨምራል፡-

- ፩/ በውጭ አገር በሥራ ላይ የሚገኙ ዜጎችን መብት፣ ደኅንነትና ክብር ለማስጠበቅ ተገቢውን ክትትል የማድረግ፡-
- ፪/ አሠሪው ሠራተኛ ለመቅጠር የኢኮኖሚ አቋምና ብቃት ያለው ስለመሆኑና የሌሎች መረጃዎችን ትክክለኝነት የማረጋገጥ፤
- ፫/ በውጭ አገር ሰላላ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲዎች ተወካዮች አስፈላጊውን መረጃ በማሰባሰብ ለሚኒስቴሩ የማሳወቅ፤
- ፬/ በውጭ አገር ሰላላ የሥራ እድሎችና ከሥራ ስምሪት ጋር የተያያዙ መረጃዎችን በማሰባሰብ ለሚኒስቴሩ የማሳወቅ፤
- ፭/ የቪዛ፣ የመኖሪያ ፈቃድና የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ ሕግን የሚመለከቱ የተቀባዩን ሀገር መረጃዎች በማሰባሰብ ለሚኒስቴሩ የመላክ፤
- ፮/ አንድ አስፈላጊነቱ የአገራቸውን ፓስፖርት ለያዙ ኢትዮጵያውያን የሥራ ውልና የውሉን ዕድሳት ያፀድቃል፤ ለሚኒስቴሩም ያሳውቃል፤
- ፯/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲን የውጭ አገር ወኪል የሥራ ፈቃድ፣ የምዝገባ ሠርተፊኬትና ሌሎች ተመሳሳይ ሰነዶችን የማረጋገጥ፤
- ፰/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ የውጭ አገር ወኪል በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፯ ንዑስ አንቀጽ ፲፪/ለ/ የተመለከቱትን ማሟላቱን የማረጋገጥ፡፡

፴፱. በለአደረጃጀት

ሚኒስቴሩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፩ የተመለከቱትን ተግባሮች ለማከናወን አስፈላጊውን አደረጃጀት ይፈጥራል፡፡

፵፱. ብሔራዊ ኮሚቴ

፩/ የዜጎችን መብት፣ ደኅንነትና ክብር የሚያስጠብቅ ብሔራዊ ኮሚቴ በመንግሥት ይሰየማል፡፡

37. Powers and Duties of Labour Attachés

The powers and duties of a labour attaché shall include the following:

- 1/ to undertake appropriate follow up activities to ensure protection of the rights, safety and dignity of workers deployed abroad;
- 2/ to ascertain the financial status and capability of an employer to hire workers and to verify other information;
- 3/ to gather relevant information regarding overseas representatives of private employment agencies and furnish the same to the Ministry;
- 4/ to collect information relating to overseas job opportunities and employment and furnish the same to the Ministry;
- 5/ to provide the Ministry with information regarding the visa and residence permit requirements and labour legislations of country of destination;
- 6/ approve the conclusion and renewal of contract of employment, as may be necessary, for Ethiopians holding their national passports, and notify the same to the Ministry;
- 7/ to verify the license, registration certificate and other similar documents of the overseas representative of a private employment agency;
- 8/ to ascertain that the overseas representative of a private employment agency meets the conditions prescribed under sub-article (2)(b) of Article 7 of this Proclamation.

38. Structure

The Ministry shall establish the necessary structure for discharging the functions specified under Article 31 of this Proclamation.

39. National Committee

1/ To protect the rights, safety and dignity of citizens a national committee shall be established by the Government.

፪/ ብሔራዊው ኮሚቴ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

ሀ/ ይህ አዋጅ በትክክል ሥራ ላይ መዋሉን የማረጋገጥ፤

ለ/ ወደ ውጭ አገር ለሥራ ሄደው በተለያዩ ምክንያቶች ወደ ሀገራቸው ለሚመለሱ ዜጎች የምክር አገልግሎት የሚሰጡና የመልሶ ማቋቋም ፕሮግራሞችን የሚያካሂዱ አካላት አስፈላጊውን ትብብርና ድጋፍ እንዲያገኙ የማድረግ፤

ሐ/ ከሥራ ሥምሪት ጋር በተያያዙ ጉዳዮች ከተቀባይ ሀገራት ጋር የሁለትዮሽ ስምምነት ሊደረግ ስለሚችልበት ሁኔታ እንዲጠናቀቅና አመቺ ሁኔታ እንዲፈጠር የማድረግ፤

መ/ በተቀባዩ አገር ውስጥ በዜጎች ላይ የመብት መጣስ ወይም ጉዳት ሲደርስ ለዚሁ ተጠያቂ በሆኑ ሰዎች ላይ ሕጋዊ እርምጃ እንዲወሰድ የማድረግ፤

ሠ/ በሕገወጥ ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ድርጊት የሚሳተፉ ሰዎች በአፋጣኝ ሕግ ፊት ቀርበው እንዲቀጡ የማድረግ፤

ረ/ ሕገወጥ ሥራና ሠራተኛ የማገናኘት ድርጊትን በተመለከተ ለሕብረተሰቡ ትምህርት እንዲሰጥ የማድረግ፤

ሰ/ የውጭ አገር የሥራ ሥምሪትን በተመለከተ አግባብነት ካላቸው አካላት ጋር የመረጃ ልውውጥ እንዲደረግና የተጠናከረ የመረጃ ማእከል እንዲኖር ሁኔታዎችን የማመቻቸት፤

ሸ/ የራሱን የአሠራር ሥርዓት መመሪያ የማውጣት፡፡

ከፍል ስድስት ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፩. ቅጣት

፩/ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ መሠረት ፈቃድ ሳያወጣ፤

2/ The national committee shall have the following powers and duties to:

a) ensure the proper implementation of this Proclamation;

b) ensure that organs providing counseling service to and carry out resettlement programs for citizens returning to their home land for various reasons are provided with the necessary cooperation and support;

c) cause the conducting of studies with a view to concluding bilateral agreements with receiving countries on issues relating to employment and thereby establish conducive situation;

d) where the rights of citizens are infringed or injuries are inflicted to them in the receiving country, ensure that legal actions are taken against the responsible persons;

e) ensure that persons engaged in unlawful employment exchange operations are immediately brought to justice and penalized;

f) cause the creation of public awareness concerning illegal employment exchange activities;

g) facilitate the exchange of overseas employment information with concerned organs and the strengthening of the information data base;

h) adopt its own rules of procedures.

PART SIX MISCELLANEOUS PROVISIONS

40. Penalty

1/ Any person who, without having obtained a license in accordance with this Proclamation:

ሀ/ በኢትዮጵያ ውስጥ ሥራና ሠራተኛን ያገናኝ አንደሆነ ከሰባት ዓመት ባላነሰ ከአምስት ዓመት ባልበለጠ አሥራትና በብር ፲፮ /አሥር ሺህ ብር/ መቀጮ ይቀጣል፤

ለ/ ማንኛውንም ኢትዮጵያዊ ለሥራ ወደ ውጭ አገር የላከ አንደሆነ በ፲፱፻፺፮ ዓ.ም በወጣው የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የወንጀል ሕግ አንቀጽ ፳፻፺፰ መሠረት ይቀጣል፡፡

፪/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ በዚህ አዋጅ መሠረት ፈቃዱ በታገደበት ወቅት ሥራና ሠራተኛ የማገናኘት ተግባር ከፈጸመ ከአምስት ዓመት ባላነሰ ከአሥር ዓመት ባልበለጠ አሥራትና በብር ፳፭፻ /ሃያ አምስት ሺህ ብር/ መቀጮ ይቀጣል፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ እና /፪/ ከተመለከቱት ውጭ ይህን አዋጅ ወይም በዚህ አዋጅ መሠረት የወጣውን ደንብ ወይም መመሪያ ጥፋት የፈጸመ ማንኛውም ሰው የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፯ እና ፳፰ እንደ ተጠበቁ ሆኖ እስከ ሁለት ዓመት በሚደርስ አሥራት ወይም እስከ ብር ፲፮ /አሥር ሺህ ብር/ በሚደርስ መቀጮ ይቀጣል፡፡

፵፩. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

፩/ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም የሚያስፈልጉ ደንቦችን ሊያወጣ ይችላል፡፡

፪/ ሚኒስቴሩ ለዚህ አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ መሠረት ለሚወጣው ደንብ አፈጻጸም የሚያስፈልጉ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል፡፡

፵፪. የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም የመንግሥት አካል በዚህ አዋጅ መሠረት ለሥራ ወደ ውጭ አገር የሚሄዱ ዜጎች መብት፣ ደኅንነትና ክብራቸው የሚጠበቅበትን ሁኔታ ለማመቻቸት ከሚኒስቴሩ ጋር የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

፵፫. የተሻሩና ተፈጻሚ የማይሆኑ ሕጎች

፩/ የሚከተሉት በዚህ አዋጅ ተሸረዋል፡-

ሀ/ የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲ አዋጅ ቁጥር ፩፻፬/፲፱፻፺፯ እና

a) engages in providing employment exchange service in Ethiopia, shall be punishable with imprisonment for a term of not less than three years and not exceeding five years and with a fine of Birr 10,000 (ten thousand Birr);

b) sends any Ethiopian abroad for work shall be punishable in accordance with Article 598 of the 2004 Criminal Code of the Federal Democratic Republic of Ethiopia.

2/ Any private employment agency which engages, while its license is suspended, in any employment exchange activity shall be punishable with imprisonment for a term of not less than five years and not exceeding ten years and with a fine of Birr 25,000 (twenty five thousand Birr).

3/ Any person who commits an offense, other than those stated under sub-article (1) and (2) of this Article, by violating provisions of this Proclamation, or regulations or directives issued pursuant to this Proclamation shall, without prejudice to Article 27 and 28 of this Proclamation, be punishable with imprisonment of up to two years or with a fine of up to Birr 10,000 (ten thousand Birr).

41. Power to Issue Regulations and Directives

1/ The Council of Ministers may issue regulations necessary for the implementation of this Proclamation.

2/ The Ministry may issue directives necessary for the implementation of this Proclamation and regulations issued under sub-article (1) of this Article.

42. Duty to Co-operate

Any government organ shall have the duty to co-operate with the Ministry in facilitating conditions in accordance with this Proclamation to ensure the rights, safety and dignity of the citizens going abroad for employment.

43. Repealed and Inapplicable Laws

1/ The following are hereby repealed:

a) the Private Employment Agency Proclamation No. 104/1998; and

ለ/ የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ ቁጥር ፫፻፸፯/፲፱፻፺፮ አንቀጽ ፩፻፸ ገጽ ፳፱ አንቀጽ ፩/፩/፲፩/፫ አንቀጽ ፩፻፸፪ ገጽ ፳፱ አንቀጽ ፩/፩/፲፩/፫ አንቀጽ ፩፻፸፪፡፡

፪/ ይህን አዋጅ የሚቃረን ማንኛውም ሕግ፣ ደንብ፣ መመሪያ ወይም የአሠራር ልምድ በዚህ አዋጅ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚ አይሆንም፡፡

፫/ በዚህ አንቀጽ ገጽ ፳፱ አንቀጽ ፩/ የተደነገገው ቢኖርም፣ በአዋጅ ቁጥር ፩፻፱/፲፱፻፺ መሠረት የወጡ ደንቦችና መመሪያዎች ከዚህ አዋጅ ጋር እስካልተቃረኑ ድረስ በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች እስከ ሚተኩ ድረስ ተፈፃሚነታቸው ይቀጥላል፡፡

፵፬. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

፩/ በአዋጅ ቁጥር ፩፻፱/፲፱፻፺ መሠረት ፈቃድ የተሰጠው የግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ሌጅንሲ በዚህ አዋጅ መሠረት ሥራውን እያከናወነ ሊቀጥል ይችላል፤ ሆኖም ይህ አዋጅ ከጸናበት ቀን ጀምሮ በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ አዲስ ፈቃድ ማውጣት ይኖርበታል፡፡ በዚህ ጊዜ ውስጥ አዲስ ፈቃድ ሳያውጣ ቢቀር ቀድሞ ተሰጥቶት የነበረውን ፈቃድ ለመሰረዝ በቂ ምክንያት ይሆናል፡፡

፪/ ለሥራ ወደ ውጭ አገር የተላከን ሠራተኛ በሚመለከት ይህ አዋጅ ከመጽናቱ በፊት በማናቸውም የሥራ ክርክር ሰሚ አካል ዘንድ በመታየት ላይ ያለ የሥራ ክርክር በተጀመረበት ሕግና ሥርዓት መሠረት ፍፃሜ ያገኛል፡፡

፵፭. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ ሐምሌ ፱ ቀን ፳፻፩ ዓ.ም

ገርማ ወልደጊዮርጊስ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዝዳንት

b) sub-article (1) (f) of Article 170. sub-article (4) of Article 172 and Article 176 of the Labour Proclamation No. 377/2003.

2/ No law, regulations, directives or practice shall, in so far as it is inconsistent with this Proclamation, have force and effect in respect of matters provided for in this Proclamation.

3/ Notwithstanding the provisions of sub-article (1) of this Article, regulations and directives issued in accordance with Proclamation No. 104/1998 shall, in so far as they are not inconsistent with this Proclamation, remain in force until replaced with regulations and directives to be issued pursuant to this Proclamation.

44. Transitory Provisions

1/ A private employment agency licensed in accordance with Proclamation 104/1998 may continue its operations in accordance with the Proclamation; provided however, that it shall obtain a new license within six months from the effective date of this Proclamation. It shall be a sufficient ground for revoking the previous license if it fails to obtain a new license within the given period.

2/ Any labour dispute regarding a worker deployed abroad and pending, prior to the coming into force of this Proclamation, before any organ empowered to adjudicate labour disputes shall be settled in accordance with the law and procedure which were in force before the effective date of this Proclamation.

45. Effective Date

This Proclamation shall enter into force up on the date of publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa, this 6th day of August, 2009

GIRMA WOLDEGIORGIS

PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA